

Muzeum
Mazowieckie
w Plocku

NADCHODZĄ SŁOWIANIE

1 Skąd przyszli i jak wyglądali?

VI IX

W pierwszych wiekach naszej ery ziemie polskie były prawdopodobnie zajęte przez ludy germańskie. Spójrz na zabytki, które pochodzą jeszcze z czasów kultury germańskiej. Wśród nich kostka do gry mająca ponad 1800 lat i i fragment łódki zwanej dżubanką.

Europa w IV wieku

Europa w latach 527-565 (w VI wieku)

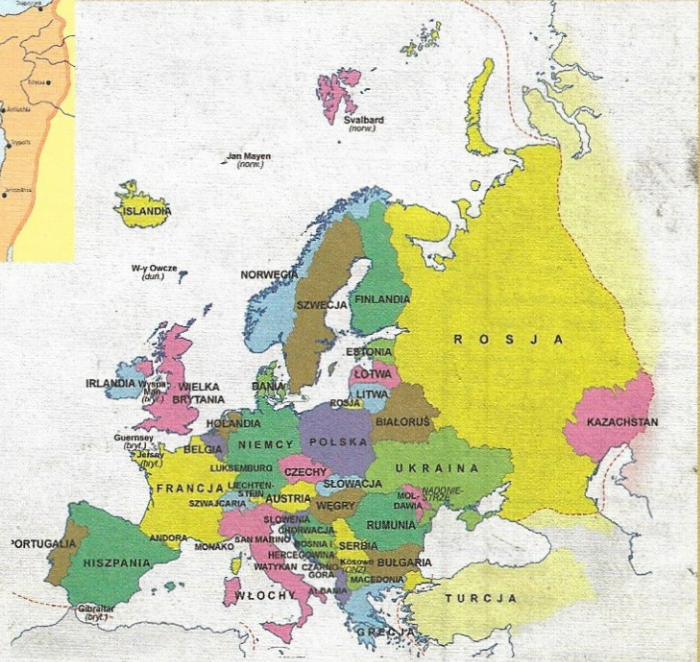
Od IV do VI wieku w Europie trwa tzw. **wielka wędrówka ludów**. Co może oznaczać to określenie? Spójrz na mapy i znajdź na nich ziemie polskie, a teraz odczytaj nazwy dwóch kultur germańskich istniejących na ziemiach polskich w IV w. i powiedz, co dzieje się na tych samych ziemiach w VI wieku – kto zajmuje te tereny?

Skąd przyszli Słowianie? Aż dziw, ale... dokładnie nie wiadomo. Prawdopodobnie ze wschodu. A może cały czas tu byli? Też niewykluczone. W jaki sposób udało się im w krótkim czasie opanować tak duży obszar Europy? To kolejna zagadka, nad którą głośnią się uczeni. My Słowianie jesteśmy jednym z najbardziej tajemniczych ludów Europy.

Porównaj tę dawną Europę z dzisiejszą. Najbardziej widoczna różnica dotyczy istnienia ...

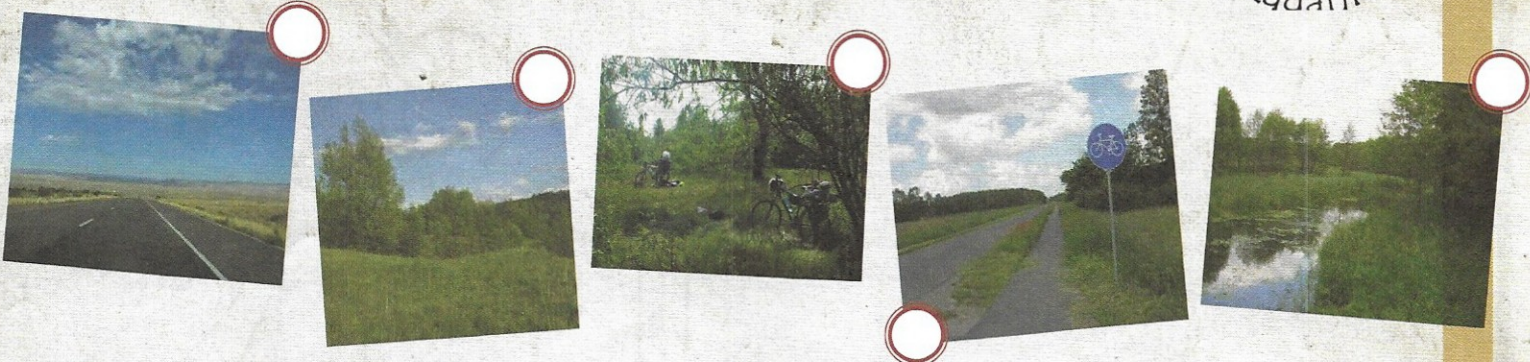
zadanie

W czasach słowiańskich teren dzisiejszej Polski porastały gęste lasy, gdzie niegdzie tylko trafić można było na miejsca zamieszkałe, czyli **osady**, które skupione były nie przy solidnych drogach, bo tych nie było, ale przy rzekach i strumieniach. Klimat był cieplejszy, więc nie dziwny się, że rosły u nas brzoskwinie czy winogrona.

Zaznacz krzyżykiem, które z poniższych krajobrazów mogłyby pochodzić z ówczesnych czasów?

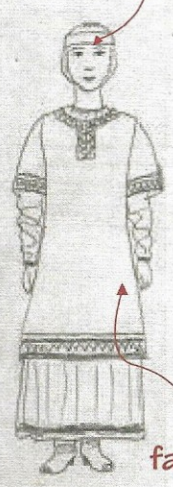

SŁOWIANIE Elementy ubioru

biały zawój (chusta do nakrycia głowy. Stąd pochodzi określenie „białogłowa” czyli kobieta)

czołko (opaska na głowę noszona przez panny)

krajka (wąski pasek dekoracyjny, tkany)

gieszło (długa lniana koszula)

łapcie (buty z filcu, skóry lub tyka)

spodnie, czyli gacie

rzemienie

fartuszek

BIŻUTERIA Z EKSPOZYCJI

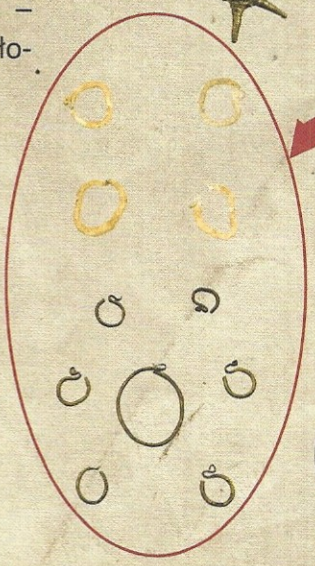
opaska z kabłączkami – charakterystyczna ozdoba słowiańskich kobiet

kolia szklanych paciorków

zausznica – „kolczyk” zakładany za ucho

zapinka

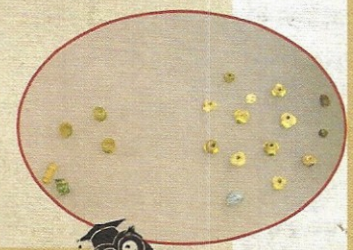

kabłączki skroniowe – mogły być wykonane np. z brązu, srebra, ołowiu, cyny

bransoleta

koralki

Znajdź gablotę z biżuterią słowiańską. Dwóch elementów brakuje w gablocie. Wskaż je.

